

eul\_wid: ejc-au

Λυσίας ὁ λογογράφος · Lysias the Orator

## Against Andocides for Impiety

κατ' Ἀνδοκίδου ἀσεβείας

Period: Κλασική Classical

Dialect: Ἀττική Attic

Domain: Ῥητορική Oratory

Format: Λόγος Oration

Or6 t KAT' ANDOKIDOU ASEBEIAS. .

Or6 1 .. ἔδῃσε τὸν ἵππον ἐκ τοῦ ῥόπτρου τοῦ ἱεροῦ ὡς ἀποδιδούς, τῇ δ' ἐπιούσῃ νυκτὶ ὑφείλετο. οὗτος οὖν ὁ ταῦτα ποιήσας θανάτῳ τῷ ἀλγίστῳ ἀπώλετο, λιμῶ· πολλῶν γὰρ καὶ ἀγαθῶν αὐτῷ ἐπὶ τὴν τράπεζαν παρατιθεμένων ὅζῃν ἐδόκει τοῦ ἄρτου καὶ τῆς μάζης κάκιστον, καὶ οὐκ ἐδύνατο ἐσθίειν. <sup>[5]</sup>

Or6 2 καὶ ταῦτα πολλοὶ ἡμῶν ἤκουον τοῦ ἱεροφάντου λέγοντος.

Or6 3 δίκαιον οὖν μοι δοκεῖ εἶναι νῦν ἐπὶ τούτῳ τὰ τότε λεχθέντα ἀναμνησáι, καὶ μὴ μόνον τοὺς τούτου φίλους ὑπὸ τούτου καὶ τῶν τούτου λόγων ἀπόλλυσθαι, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τοῦτον ὑφ' ἐτέρου. Ἀδύνατον δὲ καὶ ὑμῖν ἐστὶ, περὶ τοιούτου πράγματος φέρουσι τὴν ψῆφον, ἥ κατελεῖσθαι ἢ καταχαρίσασθαι Ἀνδοκίδῃ, ἐπισταμένοις ὅτι ἐναργῶς τῷ θεῷ τούτῳ τιμωρεῖτον τοὺς ἀδικοῦντας· ἐλπίσαι οὖν χρή πάντα ἄνθρωπον ταῦτα καὶ ἑαυτῷ καὶ ἐτέρῳ ἔσεσθαι. <sup>[5]</sup>

Or6 4 φέρε γάρ, ἐὰν νυνὶ Ἀνδοκίδης ἀθῶος ἀπαλλαγῇ <δι> ὑμᾶς ἐκ τοῦδε τοῦ ἀγῶνος καὶ ἔλθῃ κληρωσόμενος τῶν ἐννέα ἀρχόντων καὶ λάχῃ βασιλεύς, ἄλλο τι ἢ ὑπὲρ ὑμῶν καὶ θυσίας θύσει καὶ εὐχὰς εὖξεται κατὰ τὰ πάτρια, τὰ μὲν ἐν τῷ ἐνθάδε Ἑλευσινίῳ, τὰ δὲ ἐν τῷ Ἑλευσίνι ἱερῷ, καὶ τῆς ἐορτῆς ἐπιμελήσεται μυστηρίοις, ὅπως ἂν μηδεὶς ἀδικῇ μηδὲ ἀσεβῇ περὶ τὰ ἱερά· καὶ τίνα γνώμην οἴεσθε ἔξειν τοὺς μύστας τοὺς ἀφικνουμένους, ἐπειδὰν ἴδωσι τὸν βασιλέα ὅστις ἐστὶ καὶ ἀναμνησθῶσι πάντα τὰ ἡσεβημένα αὐτῷ, ἢ τοὺς ἄλλους Ἑλληνας, οἳ ἔνεκα ταύτης τῆς ἐορτῆς <δεῦρο ἔρχονται> ἢ θύειν εἰς ταύτην τὴν πανήγυριν βουλόμενοι ἢ θεωρεῖν; οὐδὲ γὰρ ἀγνῶς ὁ Ἀνδοκίδης οὔτε τοῖς ἔξω οὔτε τοῖς ἐνθάδε διὰ τὰ ἡσεβημένα. <sup>[5]</sup>

Or6 6 ἀναγκαίως γὰρ ἔχει ἀπὸ τῶν πολὺ διαφερόντων ἢ κακῶν ἢ ἀγαθῶν ἔργων τοὺς ποιήσαντας γινώσκεισθαι. ἔπειτα δὲ καὶ διώχληκε πόλεις πολλὰς ἐν τῇ ἀποδημίᾳ, Σικελίαν, Ἰταλίαν, Πελοπόννησον, Θερραλίαν, Ἑλλησποντον, Ἰωνίαν, Κύπρον· βασιλέας πολλοὺς κεκολάκευκεν, ᾧ ἂν ξυγγένηται, πλὴν τοῦ Συρακοσίου Διονυσίου. <sup>[5]</sup>

Or6 7 οὗτος δὲ ἢ πάντων εὐτυχέστατός ἐστιν ἢ πλεῖστον γνώμη διαφέρει τῶν ἄλλων, ὃς μόνος τῶν συγγενομένων Ἀνδοκίδῃ οὐκ ἐξηπατήθη ὑπ' ἀνδρὸς τοιούτου, ὃς τέχνην ταύτην ἔχει, τοὺς μὲν ἐχθροὺς μηδὲν ποιεῖν κακόν, τοὺς δὲ φίλους ὅ τι ἂν δύνηται κακόν. ὥστε μὰ τὸν Δία οὐ ῥάδιόν ἐστιν ὑμῖν αὐτῷ οὐδὲν χαρισαμένοις παρὰ τὸ δίκαιον λαθεῖν τοὺς Ἑλληνας. Νῦν οὖν ὑμῖν ἐν ἀνάγκῃ ἐστὶ βουλευσάσθαι περὶ αὐτοῦ· εὖ γὰρ ἐπίστασθε, ᾧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτι οὐχ οἷόν τε

ὕμῖν ἐστὶν ἅμα τοῖς τε νόμοις τοῖς πατρίοις καὶ Ἀνδοκίδῃ χρῆσθαι, ἀλλὰ δυοῖν θάτερον, ἢ τοὺς νόμους ἐξαλειπτέον ἐστὶν ἢ ἀπαλλακτέον τοῦ ἀνδρός. <sup>[5]</sup>

Or6 9 εἰς τοσοῦτον δὲ τόλμης ἀφίκεται, ὥστε καὶ λέγει περὶ τοῦ νόμου, ὡς καθήρηται ὁ περὶ αὐτοῦ κείμενος καὶ ἔξεστιν αὐτῷ ἤδη εἰσιέναι εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ εἰς τὰ ἱερά ... ἂν ἔτι καὶ νῦν Ἀθηναίων ἐν τῷ βουλευτηρίῳ.

Or6 10 καίτοι Περικλέα ποτέ φασι παραινέσαι ὑμῖν περὶ τῶν ἀσεβούντων, μὴ μόνον χρῆσθαι τοῖς γεγραμμένοις νόμοις περὶ αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀγράφοις, καθ' οὓς Εὐμολπίδα ἐξηγοῦνται, οὓς οὐδεὶς πω κύριος ἐγένετο καθελεῖν οὐδὲ ἐτόλμησεν ἀντειπεῖν, οὐδὲ αὐτὸν τὸν θέντα ἴσασιν· ἡγεῖσθαι γὰρ ἂν αὐτοὺς οὕτως οὐ μόνον τοῖς ἀνθρώποις ἀλλὰ καὶ τοῖς θεοῖς διδόναι δίκην. <sup>[5]</sup>

Or6 11 Ἀνδοκίδης δὲ τοσοῦτον καταπεφρόνηκε τῶν θεῶν καὶ ὧν ἐκείνοις δεῖ τιμωρεῖν, ὥστε πρὶν [μᾶλλον ἢ ἥττον] ἢ ἐπιδεδημηκέναι δέκα ἡμέρας ἐν τῇ πόλει προσεκαλέσατο δίκην ἀσεβείας πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ἔλαχεν Ἀνδοκίδης <ὧν> καὶ πεποιηκῶς ἃ οὗτος πεποίηκε περὶ τοὺς θεοὺς καὶ (ἴνα μᾶλλον πρόσσχητε τὸν νοῦν) φάσκων τὸν Ἀρχιππον ἀσεβεῖν περὶ τὸν Ἑρμῆν τὸν αὐτοῦ πατρῶν. <sup>[5]</sup>

Or6 12 ὁ δὲ Ἀρχιππος ἠντιδίδει ἢ μὴν τὸν Ἑρμῆν ὑγῖα τε καὶ ὅλον εἶναι, καὶ μηδὲν παθεῖν ὧν περ οἱ ἄλλοι Ἑρμαῖ· ὅμως μέντοι ἴνα μὴ ὑπὸ τούτου τοιούτου ὄντος πράγματ' ἔχοι, δοὺς ἀργύριον ἀπηλλάγη. καίτοι ὅποτε οὗτος παρ' ἐτέρου ἠξίωσε δίκην ἀσεβείας λαβεῖν, ἢ που ἐτέρους γε παρὰ τούτου λαβεῖν δίκαιον καὶ εὐσεβές ἐστιν. Ἀλλὰ λέξει δεινὸν εἶναι, εἰ ὁ μὲν μηνυτὴς τὰ ἔσχατα πείσεται, οἱ δὲ μηνυθέντες τῶν αὐτῶν ὑμῖν ἐπίτιμοι ὄντες μεθέξουσι. <sup>[5]</sup>

Or6 13 καίτοι οὐχ ὑπὲρ αὐτοῦ ἀπολογήσεται, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων κατηγορήσει. τοὺς μὲν οὖν ἄλλους οἱ ἐπιτάξαντες καταδέξασθαι ἀδικοῦσι καὶ τοῦ αὐτοῦ ἀσεβήματος αἰτιοί εἰσιν· εἰ δ' ὑμεῖς αὐτοκράτορες ἤδη ἔσεσθε οἱ ἀφελόντες τὰς τιμωρίας τῶν θεῶν, ἀλλ' <οὐχ> οὗτοι αἴτιοι ἔσονται. ὑμεῖς οὖν μὴ βούλεσθε εἰς ὑμᾶς τὴν αἰτίαν ταύτην περιτρέψαι, ἐξὸν τὸν ἀδικοῦντα κολάσασιν ἀπηλλάχθαι. ἔπειτα δ' ἐκεῖνοι μὲν ἀρνοῦνται τὰ μεμνημένα, οὗτος δὲ ὁμολογεῖ ποιῆσαι. <sup>[5]</sup>

Or6 14 καίτοι καὶ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ, ἐν τῷ σεμνοτάτῳ καὶ δικαιοτάτῳ δικαστηρίῳ, ὁμολογῶν μὲν ἀδικεῖν ἀποθνήσκει, ἐὰν δὲ ἀμφισβητῇ, ἐλέγχεται, καὶ πολλοὶ οὐδὲν ἔδοξαν ἀδικεῖν. οὐκ οὖν ὁμοίαν χρὴ γνώμην ἔχειν περὶ τε τῶν ἀρνούμενων καὶ περὶ τῶν ὁμολογούντων. <sup>[5]</sup>

Or6 15 δεινὸν δέ μοι δοκεῖ εἶναι· ἐὰν μὲν τις ἀνδρὸς σῶμα τρώσῃ, κεφαλὴν ἢ πρόσωπον ἢ χεῖρας ἢ πόδας, οὗτος μὲν κατὰ τοὺς νόμους τοὺς ἐξ Ἀρείου <πάγου> φεύξεται τὴν τοῦ ἀδικηθέντος πόλιν, καὶ ἐὰν κατὶ ἑνδειχθεὶς θανάτῳ ζημιωθήσεται· ἐὰν δέ τις τὰ αὐτὰ ταῦτα ἀδικήσῃ τὰ ἀγάλματα τῶν θεῶν, οὐδ' αὐτῶν κωλύσετε τῶν ἱερῶν ἐπιβαίνειν ἢ εἰσιόντα <οὐ> τιμωρήσεσθε; καὶ μὲν δὴ τούτων καὶ δίκαιον καὶ ἀγαθόν ἐστὶν ἐπιμελεῖσθαι, ὅφ' ὧν καὶ εὖ καὶ κακῶς δυνήσεσθε πάσχειν. <sup>[5]</sup>

Or6 16 φασὶ δὲ καὶ τῶν Ἑλλήνων πολλοὺς διὰ τὰ ἐνθάδε ἀσεβήματα ἐκ τῶν παρ' αὐτοῖς ἱερῶν ἐξείργειν. ὑμεῖς δὲ αὐτοὶ οἱ ἀδικηθέντες περὶ ἐλάττονος ποιείσθε τὰ παρ' ὑμῖν νόμιμα ἢ ἕτεροι τὰ ὑμέτερα. τοσοῦτο δ' οὗτος Διαγόρου τοῦ Μηλίου ἀσεβέστερος γεγένηται· ἐκεῖνος μὲν γὰρ λόγῳ περὶ τὰ ἀλλότρια ἱερά καὶ ἐορτὰς ἠσέβει, οὗτος δὲ ἔργῳ περὶ τὰ ἐν τῇ αὐτοῦ πόλει.

Or6 17 ὀργίζεσθαι οὖν χρὴ, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς ἀστοῖς ἀδικοῦσι μᾶλλον ἢ τοῖς ξένοις περὶ ταῦτα [τὰ ἱερά]· τὸ μὲν γὰρ ὥσπερ ἀλλότριόν ἐστιν ἀμάρτημα, τὸ δ' οἰκεῖον. <sup>[5]</sup>

Or6 18 καὶ μὴ οὓς μὲν ἔχετε ἀδικοῦντας ἀφίετε, τοὺς δὲ φεύγοντας ζητεῖτε συλλαμβάνειν, ἐπικηρύττοντες τάλαντον ἀργυρίου δώσειν τῷ ἀπάγοντι ἢ ἀποκτείναντι. εἰ δὲ μή, δόξετε τοῖς

Ἑλλησι κομπάζειν μάλλον ἢ τιμωρεῖσθαι βούλεσθαι. ἐπεδείξατο δὲ καὶ τοῖς Ἑλλησιν ὅτι θεοὺς οὐ νομίζει. <sup>[5]</sup>

Or6 19 οὐ γὰρ ὡς δεδιδῶκε τὰ πεποιημένα, ἀλλ' ὡς θαρρῶν, ναυκληρίᾳ ἐπιθέμενος τὴν θάλατταν ἔπλει. ὁ δὲ θεὸς ὑπῆγεν αὐτόν, ἵνα ἀφικόμενος εἰς τὰ ἀμαρτήματα ἐπὶ τῇ ἐμῇ προφάσει δοίῃ δίκην.

Or6 20 ἐλπίζω μὲν οὖν αὐτὸν καὶ δώσειν δίκην, θαυμάσιον δὲ οὐδὲν ἄν μοι γένοιτο. οὔτε γὰρ ὁ θεὸς παραχρήμα κολάζει, [ἀλλ' αὕτη μὲν ἐστὶν ἀνθρωπίνη δίκη] —πολλαχόθεν δὲ ἔχω τεκμαιρόμενος εἰκάζειν, ὁρῶν καὶ ἐτέρους ἡσεβηκότας χρόνῳ δεδωκότας δίκην, καὶ τοὺς ἐξ ἐκείνων διὰ τὰ τῶν προγόνων ἀμαρτήματα—ἐν δὲ τούτῳ τῷ χρόνῳ δέη πολλὰ καὶ κινδύνους ὁ θεὸς ἐπιπέμπει τοῖς ἀδικοῦσιν, ὥστε πολλοὺς ἤδη ἐπιθυμῆσαι τελευτήσαντας τῶν κακῶν ἀπηλλάχθαι. ὁ δὲ θεὸς τέλος τούτῳ λυμηνάμενος τῷ βίῳ θάνατον ἐπέθηκε. Σκέψασθε δὲ καὶ αὐτοῦ Ἀνδοκίδου τὸν βίον, ἀφ' οὗ ἡσέβηκε, καὶ εἴ τις τοιοῦτος ἕτερός ἐστιν. <sup>[10]</sup>

Or6 21 Ἀνδοκίδης γὰρ ἐπειδὴ ἥμαρτεν, ἐκ τῆς βουλῆς εἰσαχθεὶς εἰς τὸ δικαστήριον, ἔδησεν ἑαυτὸν τιμωσάμενος δεσμοῦ, εἰ μὴ παραδοίῃ τὸν ἀκόλουθον· εὖ δ' ἤδει οὐ δυνησόμενος παραδοῦναι, ὃς διὰ τοῦτον καὶ τὰ τούτου ἀμαρτήματα ἀπέθανεν, ἵνα <μὴ> μηνυτὴς γένοιτο.

Or6 22 καίτοι πῶς οὐ θεῶν τις τὴν τούτου γνώμην διέφθειρεν, ὃς ῥᾶον ἡγήσατο δεσμοῦ τιμῆσασθαι ἢ ἀργυρίου ἐπ' ἐλπίδι τῇ αὐτῇ; ἐκ δ' οὖν τούτου τοῦ τιμήματος ἐδέδετο ἐγγὺς ἐνιαυτόν, καὶ ἐμήνυσε δεδεμένος κατὰ τῶν αὐτοῦ συγγενῶν καὶ φίλων, ἀδείας δοθείσης αὐτῷ, εἰ δόξειε τάληθ' ἡ μηνῦσαι.

Or6 23 καὶ τίνα αὐτὸν δοκεῖτε ψυχὴν ἔχειν, ὅποτε τὰ μὲν ἔσχατα καὶ τὰ αἰσχίστα ἐποίει μηνύων κατὰ τῶν ἑαυτοῦ φίλων, ἡ δὲ σωτηρία ἀφανὴς αὐτῷ; μετὰ δὲ ταῦτα, ἐπειδὴ ἀπεκτονῶς ἦν οὐς αὐτὸς ἔφη περὶ πλείστου ποιεῖσθαι, ἔδοξε τάληθ' ἡ μηνῦσαι καὶ ἐλύθη, καὶ προσεψηφίσασθε ὑμεῖς αὐτὸν εἴργεσθαι τῆς ἀγορᾶς καὶ τῶν ἱερῶν, ὥστε μὴδ' ἀδικούμενον ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν δύνασθαι δίκην λαβεῖν. <sup>[5]</sup>

Or6 25 οὐδεὶς γὰρ πω, ἐξ ὅσου Ἀθηναὶ ἀείμνηστοὶ εἰσιν, ἐπὶ τοιαύτῃ αἰτίᾳ ἡτιμώθη. δικαίως οὐδὲ γὰρ ἔργα τοιαῦτα οὐδεὶς πω ἡργάσατο. καὶ τούτων πότερα τοὺς θεοὺς χρὴ ἢ τὸ αὐτόματον αἰτιᾶσθαι; μετὰ δὲ ταῦτα ἔπλευσεν ὡς τὸν Κιτιῶν βασιλέα, καὶ προδιδούς ληφθεὶς ὑπ' αὐτοῦ ἐδέθη, καὶ οὐ μόνον τὸν θάνατον ἐφοβεῖτο ἀλλὰ καὶ τὰ καθ' ἡμέραν αἰκίσματα, οἴόμενος τὰ ἀκρωτήρια ζῶντος ἀποτμηθήσεσθαι.

Or6 27 ἀποδρὰς δὲ ἐκ τούτου τοῦ κινδύνου κατέπλευσεν εἰς τὴν ἑαυτοῦ πόλιν ἐπὶ τῶν τετρακοσίων· <τοσαύτην γὰρ ὁ> θεὸς λήθην ἔδωκεν, ὥστε εἰς τοὺς ἡδικομένους αὐτοὺς ἐπεθύμησεν ἀφικέσθαι. ἀφικόμενος δὲ ἐδέθη καὶ ἡκίσθη, ἀπώλετο δὲ οὐχί, ἀλλ' ἐλύθη.

Or6 28 ἔνθεν δὲ ἔπλευσεν ὡς Εὐαγόραν τὸν Κύπρου βασιλεύοντα, καὶ ἀδικήσας εἵρχθη. ἀποδρὰς δὲ καὶ τοῦτον ἔφευγε μὲν τοὺς ἐνθάδε θεοὺς, ἔφευγε δὲ τὴν ἑαυτοῦ πόλιν, ἔφευγε δὲ εἰς οὓς τὸ πρῶτον ἀφίκοιτο τόπους. καίτοι τίς χάρις τῷ βίῳ, κακοπαθεῖν μὲν πολλάκις, ἀναπαύσασθαι δὲ μηδέποτε; καταπλεύσας δὲ ἐκεῖθεν δεῦρο εἰς δημοκρατίαν εἰς τὴν αὐτοῦ πόλιν τοῖς μὲν πρυτάνεσιν ἔδωκε χρήματα, ἵνα αὐτὸν προσαγάγοιεν ἐνθάδε, ὑμεῖς δ' αὐτὸν ἐξηλάσατε ἐκ τῆς πόλεως, τοῖς θεοῖς βεβαιοῦντες τοὺς νόμους οὓς ἐψηφίσασθε. <sup>[5]</sup>

Or6 30 καὶ τὸν ἄνδρα οὐ δῆμος, οὐκ ὀλιγαρχία, οὐ τύραννος, οὐ πόλις ἐθέλει δέξασθαι διὰ τέλους, ἀλλὰ πάντα τὸν χρόνον, ἐξ ὅσου ἡσέβησεν, ἀλώμενος διάγει, πιστεύων ἀεὶ μάλλον τοῖς ἀγνώσι τῶν γνωρίμων διὰ τὸ ἡδικοκέναι οὓς γινώσκει. τὸ δὲ τελευταῖον νῦν ἀφικόμενος εἰς τὴν πόλιν δις ἐν τῷ αὐτῷ ἐνδέδεικται. <sup>[5]</sup>

Or6 31 καὶ τὸ μὲν σῶμα ἀεὶ ἐν δεσμοῖς ἔχει, ἡ δὲ οὐσία αὐτοῦ ἐλάττων ἐκ τῶν κινδύνων γίγνεται. καίτοι ὅταν τις τὸν αὐτοῦ βίον τοῖς ἐχθροῖς καὶ τοῖς συκοφάνταις διανέμῃ, τοῦτ' ἔστι τὸ ζῆν

βίον ἀβίωτον. ἂν τούτῳ ὁ θεὸς οὐκ ἐπὶ σωτηρίᾳ ἐπινοεῖν δίδωσιν, ἀλλὰ τιμωρούμενος τῶν γεγενημένων ἀσεβημάτων. <sup>[5]</sup>

- Or6 32 τὸ δὲ τελευταῖον νυνὶ παραδέδωκεν αὐτὸν ὑμῖν χρῆσθαι ὅ τι ἂν βούλησθε, οὐ τῷ μὴ ἀδικεῖν πιστεύων, ἀλλ' ὑπὸ δαιμονίου τινὸς ἀγόμενος ἀνάγκης. οὐκ οὐν χρὴ μὰ τὸν Δία οὔτε πρεσβύτερον ὄντα οὔτε νεώτερον, ὁρῶντας Ἀνδοκίδην ἐκ τῶν κινδύνων σφζόμενον, συνειδόμενος αὐτῷ ἔργα ἀνόσια εἰργασμένῳ, ἀθεωτέρους γίνεσθαι, ἐνθυμουμένους ὅτι ἡμῖς ὁ βίος βιώναι κρείττων ἀλύπως ἐστὶν ἢ διπλάσιος λυπούμενῳ, ὥσπερ οὗτος. εἰς τοσοῦτον δὲ ἀναίσχυντίας ἀφίκεται, ὥστε καὶ παρασκευάζεται τὰ πολιτικὰ πράττειν καὶ ἤδη δημηγορεῖ καὶ ἐπιτιμᾷ καὶ ἀποδοκιμάζει τῶν ἀρχόντων τισί, καὶ συμβουλεύει εἰς τὴν βουλὴν εἰσιῶν περὶ θυσίων καὶ προσόδων καὶ εὐχῶν καὶ μαντείων. <sup>[5]</sup>
- Or6 33 καίτοι τούτῳ πειθόμενοι ποίοις θεοῖς ἡγήσεσθε κεχαρισμένα ποιεῖν; μὴ γὰρ οἴεσθε, ὦ ἄνδρες δικασταί, εἰ ὑμεῖς βούλεσθε τὰ τούτῳ πεποιημένα ἐπιλαθέσθαι, καὶ τοὺς θεοὺς ἐπιλήσεσθαι.
- Or6 34 ἀξιοῖ δὲ οὐχ ὡς ἡδίκηκὼς ἡσυχίαν ἔχων πολιτεύεσθαι, ἀλλ' ὥσπερ αὐτὸς ἐξευρὼν τοὺς τὴν πόλιν ἀδίκησαντας, οὕτω διανοεῖται, καὶ παρασκευάζεται ὅπως ἐτέρων μεῖζον δυνήσεται, ὥσπερ οὐ διὰ πρᾶότητα καὶ ἀσχολίαν τὴν ὑμετέραν οὐ δεδοκὼς ὑμῖν δίκην, εἰς οὓς νῦν ἀμαρτάνων οὐ λανθάνει, ἀλλ' ἅμα ἐξελεγχθήσεται τε καὶ δώσει δίκην. Ἰσχυριεῖται δὲ καὶ τούτῳ τῷ λόγῳ ἀναγκαίως γὰρ ἔχει ὑμᾶς διδάσκειν ἢ οὗτος ἀπολογήσεται, ἴν' ἀκούσαντες παρ' ἀμφοτέρων ἄμεινον διαγνώτε. <sup>[5]</sup>
- Or6 35 φησὶ γὰρ ἀγαθὰ μεγάλα ποιῆσαι τὴν πόλιν μηνύσας καὶ ἀπαλλάξας δέους καὶ ταραχῆς τῆς τότε. τίς δὲ τῶν μεγάλων κακῶν αἴτιος ἐγένετο; οὐκ αὐτὸς οὗτος, ποιήσας ἢ ἐποίησεν; εἴτα τῶν μὲν ἀγαθῶν δεῖ τούτῳ χάριν εἰδέναι, ὅτι ἐμήνυσε, μισθὸν ὑμῶν αὐτῷ διδόντων τὴν ἄδειαν, τῆς δὲ ταραχῆς καὶ τῶν κακῶν ὑμεῖς αἰτιοί ἐστε, ὅτι ἐζητεῖτε τοὺς ἡσεβηκότας; οὐ δῆπουθεν, ἀλλ' αὐτὸ τούτου τούναντίον ἐτάραξε μὲν οὗτος τὴν πόλιν, κατεστήσατε δ' ὑμεῖς. <sup>[5]</sup>
- Or6 37 Πυνθάνομαι δ' αὐτὸν μέλλειν ἀπολογήσεσθαι ὡς αἰ συνθῆκαι καὶ αὐτῷ εἰσι, καθάπερ καὶ τοῖς ἄλλοις Ἀθηναίοις. καὶ τοῦτο πρόσχημα ποιούμενος οἶεται πολλοὺς ὑμῶν, δεδιότας μὴ λύσητε τὰς συνθήκας, αὐτοῦ ἀποψηφιῆσθαι.
- Or6 38 ὡς οὖν οὐδὲν προσήκει Ἀνδοκίδῃ τῶν συνθηκῶν, περὶ τούτου λέξω, οὔτε μὰ τὸν Δία τῶν πρὸς Λακεδαιμονίους, ἃς ὑμεῖς συνέθεσθε, οὔτε ὧν πρὸς τοὺς ἐν [τῷ] ἄστει οἱ ἐκ Πειραιῶς. οὐδενὶ γὰρ ἡμῶν τοσοῦτων ὄντων τὰ αὐτὰ ἀμαρτήματα οὐδ' ὅμοια ἦν τοῖς Ἀνδοκίδου, ὥστε καὶ τοῦτον ἡμῶν ἀπολαῦσαι. <sup>[5]</sup>
- Or6 39 ἀλλ' οὐ μὲν δὴ ἔνεκά γε τούτου διαφερόμενοι, ἐπειδὴ καὶ τούτῳ μετέδομεν τῶν συνθηκῶν, τότε διηλλάγημεν. οὐ γὰρ ἔνεκα ἐνὸς ἀνδρὸς ἀλλ' ἔνεκα ἡμῶν τῶν ἐξ ἄστεως καὶ ἐκ Πειραιῶς αἰ συνθήκαι ἐγένοντο καὶ οἱ ὄρκοι, ἐπεὶ τοι δεινὸν ἂν εἴη, εἰ περὶ Ἀνδοκίδου ἀποδημοῦντος αὐτοὶ ἐνδεεῖς ὄντες ἐπεμελήθημεν, ὅπως ἐξαλειφθεῖν αὐτῷ τὰ ἀμαρτήματα. <sup>[5]</sup>
- Or6 40 ἀλλὰ Λακεδαιμόνιοι γὰρ ἐν ταῖς πρὸς αὐτοὺς συνθήκαις ἐπεμελήθησαν Ἀνδοκίδου, ὅτι ἔπαθον ἀγαθόν τι ὑπ' αὐτοῦ· ἀλλ' ὑμεῖς ἐπεμελήθητέ γε αὐτοῦ; ἀντὶ ποίας εὐεργεσίας; ὅτι πολλάκις δι' ὑμᾶς ὑπὲρ τῆς πόλεως ἐκινδύνευσεν; οὐκ ἔστιν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τούτῳ ἀληθῆς αὕτη ἡ ἀπολογία, μῆδ' ὑμεῖς ἐξαπατᾶσθε.
- Or6 41 οὐ γὰρ τοῦτο λύειν ἐστὶ τὰ συγκείμενα, εἰ Ἀνδοκίδης ἔνεκα τῶν ιδίων ἀμαρτημάτων δίδωσι δίκην, ἀλλ' ἐάν τις ἔνεκα τῶν δημοσίων συμφορῶν ἰδίᾳ τινὰ τιμωρῇται. ἴσως οὖν καὶ Κηφισίου ἀντικατηγορήσει, καὶ ἔξει ὅ τι λέγῃ· τὰ γὰρ ἀληθῆ χρὴ λέγειν. <sup>[5]</sup>
- Or6 42 ἀλλ' ὑμεῖς οὐκ ἂν δύναισθε τῇ αὐτῇ ψήφῳ τὸν τε ἀπολογούμενον καὶ τὸν κατηγοροῦντα κολάσαι. ἀλλὰ νῦν μὲν περὶ τούτου καιρὸς ἐστὶ γινῶναι τὰ δίκαια, ἕτερος δὲ ἥξει Κηφισίῳ καὶ ἡμῶν ἐκάστω, ὧν οὗτος νῦν μεμνήσεται. μὴ οὖν καὶ δι' ἐτέραν ὀργὴν τούτου ἀδικοῦντος νῦν

ἀποψηφίσθηθε. Ἀλλὰ λέξει ὅτι μηνυτῆς ἐγένετο καὶ ἕτερος οὐδεὶς ὑμῖν ἐθελήσει μηνύειν, ἐὰν κολάζητε. <sup>[5]</sup>

Or6 43 Ἀνδοκίδης δὲ ἔχει τὰ μηνύτρα παρ' ὑμῶν, σώσας τὴν αὐτοῦ ψυχὴν ἐτέρων διὰ ταῦτα ἀποθανόντων. τῆς μὲν οὖν σωτηρίας ὑμεῖς τούτῳ αἰτιοὶ ἐστε, τῶν δὲ κακῶν τῶνδε καὶ τῶν κινδύνων αὐτὸς ἑαυτῷ, παραβὰς τὰ δόγματα καὶ τὴν ἄδειαν ἐφ' ἣ μηνυτῆς ἐγένετο. <sup>[5]</sup>

Or6 44 οὐκ οὖν ἐξουσίαν χρὴ ποιεῖν τοῖς μηνυταῖς ἀδικεῖν (ἄρκεϊ γὰρ τὰ πεποιημένα), ἀλλὰ παραβαίνοντας κολάζειν. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι μηνυταί, ὅποσοι ἐπ' αἰσχροῖς αἰτίαις ἐξεληλεγμένοι σφᾶς αὐτοὺς ἐμήνυσαν, ἐν γοῦν ἐπίστανται, μὴ ἐνοχλεῖν τοῖς ἡδικομένοις, ἡγούμενοι ἀποδημοῦντες μὲν Ἀθηναῖοι καὶ ἐπίτιμοι δόξειν εἶναι, ἐπιδημοῦντες δὲ παρὰ τοῖς πολίταις τοῖς ἡδικομένοις πονηροὶ δόξειν καὶ ἀσεβεῖς εἶναι. <sup>[5]</sup>

Or6 45 ὁ γοῦν πάντων πονηρότατος Βάτραχος πλὴν τούτου, γενόμενος ἐπὶ τῶν τριάκοντα μηνυτῆς καὶ οὐσῶν αὐτῷ συνθηκῶν καὶ ὄρκων καθάπερ τοῖς Ἐλευσινίοθεν, δέισας ὑμῶν οὐς ἡδίκησεν, ἐν ἐτέρᾳ πόλει ὥκει. Ἀνδοκίδης δὲ καὶ αὐτοὺς τοὺς θεοὺς ἀδικήσας περὶ ἐλάττονος αὐτοῦ ἐθετο, εἰσιὼν εἰς τὰ ἱερά, ἢ Βάτραχος τοὺς ἀνθρώπους. ὅστις οὖν καὶ πονηρότερος καὶ ἀμαθέστερος Βατράχου ἐστί, πάνυ δεῖ ἀγαπητῶς ὑφ' ὑμῶν αὐτὸν σωθῆναι. Φέρε δὴ, εἰς τί σκεψαμένους χρὴ ὑμᾶς Ἀνδοκίδου ἀποψηφίσασθαι; πότερον ὥς στρατιώτης ἀγαθός; ἀλλ' οὐδεπώποτ' ἐκ τῆς πόλεως ἐστρατεύσατο, οὔτε ἱππεὺς οὔτε ὀπλίτης, οὔτε τριήραρχος οὔτ' ἐπιβάτης, οὔτε πρὸ τῆς συμφορᾶς οὔτε μετὰ τὴν συμφορὰν, πλεον ἢ τετταράκοντα ἔτη γεγονώς. <sup>[5]</sup>

Or6 47 καίτοι ἕτεροι φεύγοντες ἐν Ἑλλησπόντῳ συνετρητάρχουν ὑμῖν. ἀναμνήσθητε δὲ καὶ αὐτοὶ ἐξ ὅσων κακῶν καὶ πολέμου ὑμᾶς αὐτοὺς περιεποιήσατε καὶ τὴν πόλιν, πολλὰ μὲν τοῖς σώμασι πονήσαντες, πολλὰ δὲ ἀναλώσαντες χρήματα καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ, πολλοὺς δὲ καὶ ἀγαθοὺς τῶν πολιτῶν καταθάψαντες διὰ τὸν γενόμενον πόλεμον. <sup>[5]</sup>

Or6 48 Ἀνδοκίδης δὲ ἀπαθῆς τούτων τῶν κακῶν γενόμενος ... εἰς τὴν σωτηρίαν τῇ πατρίδι, ἀξιοῖ νυνὶ μετέχειν τῆς πόλεως, ἀσεβῶν ἐν αὐτῇ. ἀλλὰ πλουτῶν γὰρ καὶ δυνάμενος τοῖς χρήμασι καὶ βασιλεῦσιν ἐξενωμένος καὶ τυράννοις—ἃ νυνὶ κομπάσει, ἐπιστάμενος τοὺς ὑμετέρους τρόπους—ποῖαν εἰσφορὰν. <sup>[5]</sup>

Or6 49 .. τούτῳ ἀγαθὸν γένοιτο, καὶ ἐπιστάμενος ἐν πολλῷ σάλῳ καὶ κινδύνῳ τὴν πόλιν γενομένην, ναυκληρῶν οὐκ ἐτόλμησεν ἐπαρθεὶς σῖτον εἰσάγων ὠφελῆσαι τὴν πατρίδα. ἀλλὰ μέτοικοι μὲν καὶ ξένοι ἔνεκα τῆς μετοικίας ὠφέλουν τὴν πόλιν εἰσάγοντες· σὺ δὲ τί καὶ ἀγαθὸν ποιήσας, ὦ Ἀνδοκίδη, ποῖα ἁμαρτήματα ἀνακαλεσάμενος, ποῖα τροφεῖα ἀνταποδούς ... Ἀθηναῖοι, μνήσθητε τὰ πεποιημένα Ἀνδοκίδη, ἐνθυμήθητε δὲ καὶ τῆς ἐορτῆς, δι' ἣν ὑπὸ τῶν πολλῶν προὔτιμήθητε. <sup>[5]</sup>

Or6 50 ἀλλ' ἐστὲ γὰρ ὑπὸ τῶν τούτου ἁμαρτημάτων ἤδη καταπληγες διὰ τὸ πολλάκις ἰδεῖν καὶ ἀκοῦσαι, ὥστε οὐδὲ τὰ δεινὰ ἔτι δεινὰ δοκεῖ ὑμῖν εἶναι, ἀλλὰ προσέχετε τὸν νοῦν, δοκείτω δ' ὑμῖν ἢ γνώμη ὅρᾳν ἃ οὗτος ἐποίει, καὶ διαγνώσεσθε ἅμεινον. <sup>[5]</sup>

Or6 51 οὗτος γὰρ ἐνδὺς στολὴν μιμούμενος τὰ ἱερά ἐπεδείκνυ τοῖς ἀμυήτοις καὶ εἶπε τῇ φωνῇ τὰ ἀπόρρητα, τῶν δὲ θεῶν, οὓς ἡμεῖς [θεοὺς] νομίζομεν καὶ θεραπεύοντες καὶ ἀγνεύοντες θύομεν καὶ προσευχόμεθα, τούτους περιέκοψε. καὶ ἐπὶ τούτοις ἰέρεια καὶ ἱερεῖς στάντες κατηράσαντο πρὸς ἐσπέραν καὶ φοινικίδας ἀνέσειςαν, κατὰ τὸ νόμιμον τὸ παλαιὸν καὶ ἀρχαῖον. <sup>[5]</sup>

Or6 52 ὠμολόγησε δὲ οὗτος ποιῆσαι. ἔτι δὲ παρελθὼν τὸν νόμον ὃν ὑμεῖς ἔθεσθε, εἵργεσθαι τῶν ἱερῶν αὐτὸν ὥς ἀλιτήριον ὄντα, ταῦτα πάντα βιασάμενος εἰσελήλυθεν ἡμῶν εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἔθυσεν ἐπὶ τῶν βωμῶν ὧν οὐκ ἐξῆν αὐτῷ καὶ ἀπῆντα τοῖς ἱεροῖς περὶ ἃ ἡσέβησεν, εἰσῆλθεν εἰς τὸ Ἐλευσίνιον, ἐχερνίσατο ἐκ τῆς ἱερᾶς χέρνιβος. <sup>[5]</sup>

- Or6 53 τίνα χρή ταῦτα ἀνασχέσθαι; ποῖον φίλον, ποῖον συγγενῇ, ποῖον δημότην χρή τούτῳ  
χαρισάμενον κρύβδην φανερώς τοῖς θεοῖς ἀπεχθέσθαι; νῦν οὖν χρή νομίζειν τιμωρουμένους  
καὶ ἀπαλλαττομένους Ἀνδοκίδου τὴν πόλιν καθαίρειν καὶ ἀποδιοπομπεῖσθαι καὶ φαρμακὸν  
ἀποπέμπειν καὶ ἀλιτηρίου ἀπαλλάττεσθαι, ὥς ἐν τούτων οὗτός ἐστι. Βούλομαι τοίνυν εἰπεῖν ἃ  
Διοκλῆς ὁ Ζακόρου τοῦ ἱεροφάντου, πάππος δὲ ἡμέτερος, συνεβούλευσε βουλευομένοις ὑμῖν ὅ  
τι δεῖ χρῆσθαι Μεγαρεῖ ἀνδρὶ ἡσεβηκότι. <sup>[5]</sup>
- Or6 54 κελευόντων γὰρ ἐτέρων ἄκριτον παραχρήμα ἀποκτεῖναι, παρήνεσε κρῖναι τῶν ἀνθρώπων  
ἔνεκα, ἵνα ἀκούσαντες καὶ ἰδόντες σωφρονέστεροι οἱ ἄλλοι ᾧσι, τῶν δὲ θεῶν ἔνεκα οἴκοθεν  
ἕκαστον, ἃ δεῖ τὸν ἀσεβοῦντα παθεῖν, αὐτὸν παρ' ἑαυτῷ κεκρικότα εἰς τὸ δικαστήριον εἰσιέναι.  
καὶ ὑμεῖς, ᾧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, (ἐπίστασθε γὰρ ἃ δεῖ ποιῆσαι) μὴ ἀναπεισθῆτε ὑπὸ τούτου. <sup>[5]</sup>
- Or6 55 φανερώς ἔχετε αὐτὸν ἀσεβοῦντα· εἶδετε, ἠκούσατε τὰ τούτου ἀμαρτήματα. ἀντιβολήσει καὶ  
ἰκετεύσει ὑμᾶς μὴ ἐλεεῖτε. οὐ γὰρ οἱ δικαίως ἀποθνήσκοντες ἀλλ' οἱ ἀδίκως ἄξιοί εἰσιν  
ἐλεεῖσθαι. <sup>[5]</sup>